

สำเนา

ที่ นร ๐๕๐๓/ ๕๐๗๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.
(การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างอิง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๔๖๒ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๑๓/๒๓๕ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๒๔/๒๐๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. (การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔) ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ลงมติ

๑. เห็นชอบในหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรีตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วดำเนินการต่อไปได้

๒. ให้กระทรวงการคลังรับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ ได้ส่งร่างระเบียบในเรื่องนี้ไปเพื่อคณะกรรมการตรวจสอบร่างกฎหมายและร่างอนุบัญญัติที่เสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๓ ตรวจพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

สาวิตรี ชำนาญกิจ

(นางสาวสาวิตรี ชำนาญกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๔ (มขณิมา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (งาน สนธ/ด/ส แจ้งมติ/ม226)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๔๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รหัสเรื่อง : ศ33157

รับที่ : ธ361/63

วันที่ : 13 ม.ค. 63 เวลา: 13:30

ก465

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๔๑๒๓๖
ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔ นั้น

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาแล้ว ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. เป็นการปรับปรุงระเบียบฯ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องเหมาะสมกับการจัดทำบริการสาธารณะในปัจจุบัน และเป็นการลดข้อจำกัดในการดำเนินการตามระเบียบฯ เดิม ประกอบกับร่างระเบียบฯ ดังกล่าวได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาปรับปรุงระเบียบฯ ด้วยแล้ว จึงเห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๓ ๕๒๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๔๑๖๐

ที่ กค ๐๘๐๕.๒/๑๓๖๑๘

กระทรวงการคลัง

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะ
ของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ.
๓. ตารางเปรียบเทียบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะ
ของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔ กับร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุน
บริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้
เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยที่เรื่องนี้เข้าข่ายที่ต้อง
นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๖) ที่กำหนดให้เรื่อง ร่างระเบียบ ร่างข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ
กระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตาม
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. ๒๕๕๔ (ระเบียบฯ) ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๔
โดยได้ปรับปรุงจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ
พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีระบบการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะ (เงินอุดหนุนฯ) ของรัฐบาล
ที่มีความโปร่งใสชัดเจนและตรวจสอบได้ และสร้างเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ของการให้บริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจอย่างเป็นรูปธรรม

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๖) ที่กำหนดให้เรื่อง ร่างระเบียบ ร่างข้อบังคับ หรือร่างประกาศที่มีผลบังคับแก่ส่วนราชการโดยทั่วไป
เสนอต่อคณะรัฐมนตรีได้ ดังนั้น การปรับปรุงระเบียบฯ จึงเข้าข่ายที่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

/๓. ความเร่งด่วน...

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการแก้ไขข้อจำกัดของระเบียบฯ และปรับปรุงขั้นตอนและวิธีการพิจารณาการให้เงินอุดหนุนฯ ของรัฐวิสาหกิจให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งเพื่อให้การให้เงินอุดหนุนฯ แก่รัฐวิสาหกิจมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ (พ.ร.บ. วินัยการเงินฯ) และพระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒ (พ.ร.บ. พัฒนาการกำกับฯ) กระทรวงการคลังจึงเห็นสมควรนำเสนอการปรับปรุงระเบียบฯ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๔. ข้อเท็จจริง

๔.๑ การดำเนินการให้เงินอุดหนุนฯ แก่รัฐวิสาหกิจตามระเบียบฯ มีข้อจำกัดที่สำคัญดังนี้

๔.๑.๑ ขอบเขตของบริการสาธารณะที่เข้าข่ายการขอรับเงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ จำกัดเฉพาะบริการสาธารณะด้านสาธารณูปโภคที่ประสบหรืออาจประสบผลขาดทุนจากนโยบายราคา ค่าบริการที่รัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ซึ่งในข้อเท็จจริง การกำหนดราคาค่าบริการของรัฐวิสาหกิจอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจ กระทรวงเจ้าสังกัด หรือองค์กรกำกับดูแล ซึ่งทำให้จนถึงปัจจุบันมีเพียง ๒ กิจกรรม ได้แก่ การให้บริการเดินรถโดยสารธรรมดาขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ และการให้บริการเดินรถขานเมือง รถท้องถิ่น รถธรรมดา และรถรวมของการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่เข้าข่ายและสามารถขอรับเงินอุดหนุนฯ ตั้งแต่เริ่มมีระเบียบฯ ในปี ๒๕๕๑

๔.๑.๒ การพิจารณาให้เงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ จะมีการพิจารณาเป็นรายปี ทำให้เกิดข้อจำกัดในการวางแผนทางการเงินในระยะยาวของรัฐวิสาหกิจ การลงทุนเพื่อรักษาหรือเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ และการประเมินภาระผูกพันทางการเงินในการให้เงินอุดหนุนฯ ในระยะยาวของรัฐ

๔.๑.๓ องค์กรประกอบของต้นทุนที่นำมาคำนวณวงเงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ ไม่ครอบคลุมถึงต้นทุนทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ ทำให้รัฐวิสาหกิจยังคงขาดสภาพคล่องและไม่มีเงินทุนเพียงพอต่อการลงทุนเพื่อรักษาหรือเพิ่มคุณภาพการให้บริการสาธารณะ ส่งผลให้รัฐวิสาหกิจยังคงประสบภาวะขาดทุนและมีภาระทางการเงินสะสมต่อเนื่อง

๔.๑.๔ ระเบียบฯ กำหนดให้มีการชดเชยผลขาดทุนจากการให้บริการสาธารณะเท่านั้น โดยไม่มีการพิจารณาในการให้แรงจูงใจในกรณีที่รัฐวิสาหกิจดำเนินการได้ดีกว่าเป้าหมายที่ตกลงไว้ ทำให้รัฐวิสาหกิจขาดแรงจูงใจในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการสาธารณะ

๔.๒ ปัจจุบัน พ.ร.บ. วินัยการเงินฯ และ พ.ร.บ. พัฒนาการกำกับฯ ได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ และวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตามลำดับ ซึ่งการดำเนินการตามระเบียบฯ เข้าข่ายที่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ แห่ง พ.ร.บ. วินัยการเงินฯ ที่กำหนดให้การดำเนินการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณการคลังในอนาคต หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการ งบประมาณการรายจ่าย และแหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลา และประโยชน์ที่จะได้รับ เพื่อเสนอขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี โดยกรณีที่รัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำเฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น นอกจากนี้

พ.ร.บ. พัฒนาการกำกับฯ กำหนดให้การดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจของรัฐวิสาหกิจและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาลต้องชดเชย ให้รัฐวิสาหกิจนั้นคำนวณวงเงินที่จะขอชดเชย กลไก วิธีการชดเชย ตลอดจนจัดทำบัญชีรองรับไว้เฉพาะการดำเนินการดังกล่าวแยกจากบัญชีปกติ ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการและการจัดสรรเงินชดเชยให้แก่รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ จึงมีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงระเบียบฯ ให้สอดคล้องกับกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว

๔.๓ กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้ศึกษาและวิเคราะห์การให้เงินอุดหนุนฯ ของประเทศไทยตามระเบียบฯ รูปแบบและแนวทางการให้เงินอุดหนุนฯ ในประเทศต่างๆ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ข้อสรุปจากผลการศึกษาดังกล่าวว่า ควรมีการปรับปรุงระเบียบฯ ในส่วนของบทนิยาม องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเงินอุดหนุนบริการสาธารณะ (คณะกรรมการฯ) หน้าที่ของกระทรวงเจ้าสังกัด รวมทั้ง ขั้นตอน วิธีการ และระยะเวลาการขอรับเงินอุดหนุนฯ เพื่อให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจและสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงลดข้อจำกัดต่างๆ จากการให้เงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ โดยการยกเลิกระเบียบฯ และจัดทำร่างระเบียบฯ สำนักงานรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. (ร่างระเบียบฯ) ขึ้นใหม่ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังโดย สคร. ได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้เงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ โดยได้นำความเห็นหรือข้อสังเกตของหน่วยงานดังกล่าวมาปรับปรุงร่างระเบียบฯ เพื่อให้มีความรอบคอบและครบถ้วนยิ่งขึ้น

๔.๔ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ กระทรวงการคลังโดย สคร. ได้มีการจัดการสัมมนารับฟังความคิดเห็นในการปรับปรุงระเบียบฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ ชำรงตัน รัฐวิสาหกิจที่มีการให้บริการสาธารณะ ๑๓ แห่ง และกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจดังกล่าว ทั้งนี้ กระทรวงการคลังโดย สคร. ได้ดำเนินการปรับปรุงร่างระเบียบฯ ตามความเห็นที่ได้รับจากการสัมมนาดังกล่าวด้วยแล้ว

๕. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ พ.ร.บ. วินัยการเงินฯ

“มาตรา ๒๗ การดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการที่ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณหรือภาระทางการเงินคลั่งในอนาคตตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการนั้น จัดทำแผนบริหารจัดการกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ ประเมินการใช้จ่าย แหล่งเงินที่ใช้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ และประโยชน์ที่จะได้รับ โดยต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการต่อคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่การดำเนินการก่อให้เกิดการสูญเสียรายได้ของรัฐหรือของหน่วยงานของรัฐ ให้จัดทำประมาณการการสูญเสียรายได้และประโยชน์ที่จะได้รับเสนอในการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีด้วย

ในการพิจารณาอนุมัติกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน ประโยชน์ที่ได้รับ และภาระทางการเงินหรือการสูญเสียรายได้ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ จัดทำ รายงานเปรียบเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับการสูญเสียรายได้ที่เกิดขึ้นจริงกับประมาณการที่ได้จัดทำตามวรรคหนึ่ง เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเป็นประจำทุกสิ้นปีงบประมาณ จนกว่าการดำเนินการดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๒๘ การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการ โดยรัฐบาลรับภาระจะชดเชยค่าใช้จ่ายหรือการสูญเสียรายได้ในการดำเนินการนั้น ให้กระทำได้ เฉพาะกรณีที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายและอยู่ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ของหน่วยงานของรัฐนั้น เพื่อฟื้นฟู หรือกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชน หรือเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ได้รับผลกระทบจากสาธารณภัยหรือการก่อวินาศกรรม

ในการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีต้องพิจารณาภาระทางการคลังของรัฐ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ผลกระทบต่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้รับมอบหมายนั้น และแนวทางการบริหารจัดการภาระทางการคลังของรัฐและผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

ภาระที่รัฐต้องรับชดเชยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมียอดคงค้าง ทั้งหมดรวมกันไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรานี้ ไม่ว่าการมอบหมายนั้น จะเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับหรือไม่ จัดทำประมาณการต้นทุนทางการเงินและการบริหารจัดการที่รัฐ จะต้องรับภาระทั้งหมดสำหรับกิจกรรม มาตรการ หรือโครงการนั้นๆ และแจ้งให้คณะกรรมการ และกระทรวงการคลังทราบ”

๕.๒ พ.ร.บ. พัฒนาการกำกับฯ

“มาตรา ๒๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๗ เมื่อรัฐวิสาหกิจได้ดำเนินการตามแผนพัฒนา รัฐวิสาหกิจและมีภาระทางการเงินที่รัฐบาลต้องชดเชย ให้รัฐวิสาหกิจนั้นคำนวณวงเงินที่จะขอชดเชย กลไก วิธีการชดเชย ตลอดจนจัดทำบัญชีรองรับไว้เฉพาะการดำเนินการดังกล่าวแยกจากบัญชีปกติ

การจัดทำบัญชีและวิธีการคำนวณเงินชดเชย และการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

การกำหนดมาตรการและการจัดสรรเงินชดเชยให้แก่รัฐวิสาหกิจ ให้เสนอคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบ”

๕.๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

“มาตรา ๑๑-นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

...

(๘) วางระเบียบปฏิบัติราชการ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไป โดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

...

ระเบียบตาม (๘) เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

๖. สรุปสาระสำคัญของร่างระเบียบฯ

ร่างระเบียบฯ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๘ ข้อ แบ่งออกเป็น ๗ หมวด มีสาระสำคัญดังนี้

๖.๑ บทนิยาม (ข้อ ๔)

กำหนดนิยามที่สำคัญ ได้แก่ รัฐวิสาหกิจ บริการสาธารณะ เงินอุดหนุน ผลขาดทุน ต้นทุนการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อสร้างความชัดเจนในเรื่องขอบเขตของการให้บริการสาธารณะที่เข้าข่ายการขอรับเงินอุดหนุนฯ รวมถึงต้นทุนและค่าใช้จ่ายจากการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจด้วย

๖.๒ หมวด ๑ บททั่วไป (ข้อ ๕ – ข้อ ๖)

๖.๒.๑ กำหนดวัตถุประสงค์ในการให้เงินอุดหนุนฯ ของรัฐวิสาหกิจ เพื่อสนับสนุนให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีความโปร่งใส โดยให้มีการกำกับและการประเมินผล การจัดทำบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจที่ได้รับเงินอุดหนุนฯ ตลอดระยะเวลาของการให้เงินอุดหนุนฯ รวมทั้งช่วยลดผลกระทบจากผลขาดทุนจากการจัดทำบริการสาธารณะให้แก่รัฐวิสาหกิจ และรักษาวินัยการเงินการคลังของรัฐ

๖.๒.๒ ให้การให้เงินอุดหนุนฯ ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. วินัยการเงินฯ และ พ.ร.บ. พัฒนาการกำกับฯ อย่างเคร่งครัด

๖.๓ หมวด ๒ คณะกรรมการ (ข้อ ๗ – ข้อ ๑๐)

กำหนดให้มีคณะกรรมการฯ โดยมีองค์ประกอบเช่นเดียวกับกับคณะกรรมการฯ ตามระเบียบฯ โดยเพิ่มผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะร่วมเป็นกรรมการ โดยคณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจสรุปได้ดังนี้

๖.๓.๑ กำหนดรายละเอียดของข้อเสนอการขอรับเงินอุดหนุนฯ บันทึกข้อตกลงการจัดทำบริการสาธารณะ และรายงานผลการให้บริการสาธารณะ

๖.๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณและปันส่วนรายได้ที่ได้รับจากการให้บริการสาธารณะและต้นทุนการจัดทำบริการสาธารณะ และหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีการให้บริการสาธารณะที่ได้รับเงินอุดหนุนฯ เป็นการเฉพาะแยกจากการดำเนินงานปกติ

๖.๓.๓ พิจารณาข้อเสนอการขอรับเงินอุดหนุนฯ ข้อเสนอการขอปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะ รายงานผลการให้บริการสาธารณะ และข้อเสนอการขอยุติการให้เงินอุดหนุนฯ

๖.๔ หมวด ๓ การเสนอขอรับเงินอุดหนุน (ข้อ ๑๑ – ข้อ ๑๔)

ให้รัฐวิสาหกิจที่จะขอรับเงินอุดหนุนฯ จัดทำข้อเสนอการขอรับเงินอุดหนุนฯ เพื่อนำเสนอต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอคณะกรรมการฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป โดยข้อเสนอขอรับเงินอุดหนุนฯ จะต้องระบุเหตุผลและความจำเป็น ขอบเขตและเป้าหมายของการจัดทำบริการสาธารณะ การกำหนดราคาหรือค่าธรรมเนียม ระยะเวลาและวงเงินอุดหนุนฯ ตลอดระยะเวลาการขอรับเงินอุดหนุนฯ เงื่อนไขการให้แรงจูงใจหรือผลตอบแทนเพิ่มเติม และอื่นๆ เพื่อใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมในการให้เงินอุดหนุนฯ แก่รัฐวิสาหกิจ และการวางแผนทางการเงินและการลงทุนในระยะยาว รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาการให้บริการสาธารณะด้วย นอกจากนี้ ทำให้ภาครัฐสามารถประเมินภาระผูกพันทางการเงินในการให้เงินอุดหนุนฯ ได้

๖.๕ หมวด ๔ การจัดทำบริการสาธารณะ (ข้อ ๑๕ – ข้อ ๑๗)

๖.๕.๑ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการจัดทำบริการสาธารณะ โดยผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทน สคร. และผู้ทรงคุณวุฒิ สาขากฎหมาย การเงิน หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ไม่เกิน ๒ คน เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนรัฐวิสาหกิจ เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีหน้าที่และอำนาจสรุปได้ดังนี้

๑) พิจารณาให้ความเห็นต่อร่างบันทึกข้อตกลงการจัดทำบริการสาธารณะ
๒) กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำบริการสาธารณะให้เป็นไปตามที่กำหนดในบันทึกข้อตกลงการจัดทำบริการสาธารณะ

๓) พิจารณาให้ความเห็นต่อข้อเสนอการขอปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะ ร่างบันทึกข้อตกลงการจัดทำบริการสาธารณะฉบับแก้ไข ข้อเสนอการขอยุติการให้เงินอุดหนุนฯ และรายงานการจัดทำบริการสาธารณะ

๖.๕.๒ ให้รัฐวิสาหกิจจัดทำร่างบันทึกข้อตกลงการจัดทำบริการสาธารณะ และเสนอกระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอให้ปลัดกระทรวงเจ้าสังกัดและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจลงนามต่อไป

๖.๖ หมวด ๕ การปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะและการยุติการให้เงินอุดหนุน (ข้อ ๑๘ – ข้อ ๒๒)

๖.๖.๑ กรณีที่รัฐวิสาหกิจมีความประสงค์จะปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะ ให้รัฐวิสาหกิจจัดทำข้อเสนอการปรับปรุงการจัดทำบริการสาธารณะ และเสนอกระทรวงเจ้าสังกัดให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอคณะกรรมการฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามที่กำหนดต่อไป

๖.๖.๒ กรณีที่รัฐวิสาหกิจหรือกระทรวงเจ้าสังกัดเห็นควรยุติการขอรับเงินอุดหนุนฯ ให้รัฐวิสาหกิจจัดทำข้อเสนอการขอยุติการขอรับเงินอุดหนุนฯ และเสนอต่อกระทรวงเจ้าสังกัดให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอคณะกรรมการฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๖.๗ หมวด ๖ การรายงานและประเมินผล (ข้อ ๒๓ – ข้อ ๒๗)

ให้รัฐวิสาหกิจจัดทำรายงานผลการให้บริการสาธารณะภายใน ๒ เดือนนับจากวันสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินการตามบันทึกข้อตกลงการจัดทำบริการสาธารณะหรือตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด เพื่อให้กระทรวงเจ้าสังกัดให้ความเห็นชอบก่อนเสนอคณะกรรมการฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป และให้รัฐวิสาหกิจเปิดเผยสรุปผลการจัดทำบริการสาธารณะต่อสาธารณชนให้ทราบเป็นการทั่วไป

๖.๘ หมวด ๗ บทเฉพาะกาล (ข้อ ๒๘)

การดำเนินการให้เงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการอยู่ก่อนที่ร่างระเบียบฯ มีผลบังคับใช้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จ และจึงดำเนินการตามร่างระเบียบฯ นี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทั้งนี้ กระทรวงการคลังได้แนบตารางเปรียบเทียบระเบียบฯ กับร่างระเบียบฯ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๗. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า การปรับปรุงระเบียบฯ โดยการยกเลิกระเบียบฯ และประกาศใช้ร่างระเบียบฯ นี้ จะช่วยให้การให้เงินอุดหนุนฯ ของรัฐวิสาหกิจมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบท การจัดทำบริการสาธารณะของรัฐวิสาหกิจและสถานการณ์ในปัจจุบัน และเป็นไปตามบทบัญญัติ ของ พ.ร.บ. วินัยการเงินฯ และ พ.ร.บ. พัฒนาการกำกับฯ รวมถึงลดข้อจำกัดต่างๆ จากการให้เงินอุดหนุนฯ ตามระเบียบฯ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะ ของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๔

๗.๒ เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้เงินอุดหนุนบริการสาธารณะ ของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดม สวานายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักนโยบายและแผนรัฐวิสาหกิจ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๕๘๘๐-๗ ต่อ ๓๑๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๗๙ ๘๕๔๗

E-mail : narong_t@sepo.go.th